

Een vergelijkend onderzoek naar de beloningsgevoeligheid en cognitieve flexibiliteit bij Obsessieve Compulsieve Stoornissen en Pathologisch Gokken.

Gepubliceerd: 23-02-2010 Laatste bijgewerkt: 06-05-2024

Doel van het onderzoek is het vergelijken van OCD en PG op het gebied van beloningsgerelateerd leren en cognitieve flexibiliteit. Onze vraagstelling hierbij is: 1) Is er een verstoring bij de OCD en PG-groepen in cognitieve flexibiliteit (gemeten met...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Psychiatrische stoornissen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON33505

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

beloningsgevoeligheid en cognitieve flexibiliteit bij OCD en PG

Aandoening

- Psychiatrische stoornissen NEG

Synoniemen aandoening

Obsessieve compulsieve stoornis (dwangstoornissen en pathologisch gokken (gokverslaving)

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Reinier van Arkelgroep (Den Bosch)

Overige ondersteuning: geen specifieke geldstroom.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: beloningsgevoeligheid, cognitieve flexibiliteit, obsessieve compulsieve stoornis, pathologisch gokken

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Uitkomstmaten Reversal Learning Task:

- Aantal correcte responsen met een beloning (CR)
- Aantal *probalistic errors* met verandering van strategie (PES)
- Aantal *probalistic errors* zonder verandering van strategie (PENS)
- Aantal foute responsen (SE)
- Aantal laatste *reversal errors*;
- Reactietijd in seconden?

Uitkomstmaten Wisconsin Card Sorting Test:

- Aantal correcte responsen
- Aantal foutieve responsen
- Percentage perseveraties
- Aantal complete categorieën.
- Reactie tijd.

Secundaire uitkomstmaten

De secundaire variabelen:

Lijst (demografische) variabelen;

- Geslacht
- leeftijd

- burgerlijke staat
- opleidingsniveau
- medicatiegebruik
- duur van de aandoening (in jaren?)
- aanwezige comorbiditeit

Tevens worden de items van de Brief Symptom Inventory, Padua-Inventory en de South Oaks Gambling scale meegenomen.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Inleiding: Het gedrag van chronische verslaving en pathologisch gokken (PG) vertoont overeenkomsten met obsessieve compulsieve stoornissen. Hierdoor zou verslaving en PG gerekend kunnen worden tot de obsessieve-compulsieve spectrumstoornissen. Fenomeno-logische overeenkomsten en verschillen worden gekenmerkt door het hebben van com-pulsies bij OCD en impulsies bij PG. Het onderscheid wordt gemaakt doordat compulsies angstgerelateerd zijn en impulsies vooral gericht zijn op sensatie en beloning. Compulsies en impulsies hebben mogelijk beiden een overeenkomstige en een abnormaal regulatie-mechanisme voor overte gedragingen hetgeen zal leiden tot repetitieve (zelfbeschadigen-de) handelingen. Op neurobiologisch vlak is er bij PG en OCD mogelijk een disfunctie aanwezig in de orbitofrontale cortex en gyrus cinguli. Deze structuren worden in verband gebracht met het inhibitoire systeem (regulatiemechanisme). In dit onderzoek wordt naar twee aspecten van het regulatiemechanisme gekeken. Het eerste aspect betreft de mate van beloningsgevoeligheid en hierbij zal de Reversal Learning Task worden toegepast. Het tweede aspect betreft de mate van cognitieve flexibiliteit. Om die te onderzoeken wordt de Wisconsin Card Sorting Test (WCST) gebruikt. Uit de literatuur blijkt dat er weinig onderzoek is verricht naar prestaties op RL-taak en de WCST bij PG - en OCD cliënten. Uit de schaarse bevindingen die er zijn blijkt dat er in wisselende mate afwij-kingen gevonden worden op zowel de RL-taak als de WCST, waarbij de OCD- en de PG-groep gemiddeld slechter presteren dan de controle-groepen. Hierdoor lijkt aanneme-lijk dat er mogelijk een ontwrichting heeft plaatsgevonden in de beloningsprocessen waarbij OCD en PG patiënten gericht zijn op de directe beloning en dat de OFC-striatale loops

er mogelijk bij betrokken zijn.

Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is het vergelijken van OCD en PG op het gebied van beloningsgerelateerd leren en cognitieve flexibiliteit. Onze vraagstelling hierbij is:

- 1) Is er een verstoring bij de OCD en PG-groepen in cognitieve flexibiliteit (gemeten met de WCST) vergeleken met de gezonde controle groep?
- 2) Zijn er verschillen tussen OCD en PG-groepen in beloningsgerelateerd leren gemeten met de Reverseal Le-arning Task vergeleken met de gezonde controle groep?

Onderzoeksopzet

Methode: Wij voeren een vergelijkend onderzoek uit bij drie groepen: OCD-, PG- en een controle-groep. We maken gebruik van reeds gestelde DSM-diagnose door een psychiater of een psychotherapeut. Tevens wordt de Brief Symptom Inventory afgenomen om de co-morbiditeit in kaart te brengen. Tevens wordt de Brief Symptom Inventory afgenomen om de co-morbiditeit in kaart te brengen. Voor het ondersteunen van de diagnose OCD en PG worden er twee zelfrapportage lijsten afgenomen respectievelijk de Padua Inventory-R en South Oaks Gambling Scale. Vervolgens zal er eenmalig de RL-taak en de WCST worden afgenomen. De resultaten worden met elkaar vergeleken.

Inschatting van belasting en risico

De belasting zal ongeveer een halfuur per patient zijn.

Contactpersonen

Publiek

Reinier van Arkelgroep (Den Bosch)

Bethaniestraat 2
5211 LJ Den Bosch
NL

Wetenschappelijk

Reinier van Arkelgroep (Den Bosch)

Bethaniestraat 2
5211 LJ Den Bosch
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Voornaamste inclusiecriteria is aanwezigheid van Obsessieve compulsieve stoornissen en pathologische gokken.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Belangrijkste exclusiecriteria is
kleurenblindheid
Diagnose ADHD/ psychotische stoornissen/ manische episode
Neurologische aandoeningen (epilepsie, CVA)
Middelenafhankelijk
Recent middelenmisbruik <24 uur

Onderzoekopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	01-10-2009
Aantal proefpersonen:	60
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	23-02-2010
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL28914.097.09